קראי למה לי קרבנו ולא קרבן חבירו קרבנו
א)ולא קרבן עובד כוכבים קרבנו לרבות ב)כל
בעלי קרבן לסמיכה: היורש סומך: תני רב
חנניה קמיה דרבא יורש אינו סומך יורש אינו
מימר והא אנן תנן היורש סומך ומביא את
נסכיו ומימר אמר ליה ג)איפכאי א"ל לא (ג)
מתניתין ד)מני רבי יהודה היא ה)דתניא יורש
סומך יורש מימר רבי יהודה אומר יורש אינו
סומך יורש אינו מימר מאי טעמא דר' יהודה
קרבנו ולא קרבן אביו וליף תחלת הקדש
מסוף הקדש מה סוף הקדש יורש אינו סומך
אף תחילת הקדש יורש אינו מימר ורבנן
א)המר ימיר לרבות את היורש וליף סוף הקדש
מתחילת הקדש מה תחלת הקדש יורש מימר
אף סוף הקדש יורש סומך ורבנן האי קרבנו
מאי עבדי ליה קרבנו ולא קרבן עובד כוכבים
קרבנו ולא קרבן חבירו קרבנו לרבות כל בעלי
קרבן לסמיכה ורבי יהודה לרבות כל בעלי
קרבן לסמיכה לית ליה ואי נמי אית ליה
עובד כוכבים וחבירו מחד קרא נפקא אייתרו
ליה תרי קראי חד קרבנו ולא קרבן אביו
ואידך לרבות כל בעלי קרבן לסמיכה ורבי
יהודה האי המר ימיר מאי עביד ליה מיבעי
ליה לרבות את האשה דתניא לפי שכל הענין
כולו אינו מדבר אלא בלשון זכר מה ג)סופינו
לרבות ג)את האשה תלמוד לומר המר ימיר
ורבנן דרשי מואם ור' יהודה ואם לא דריש:
מתני' ג)הכל סומכין ד)חוץ מחרש שוטה וקטן
וסומא ועובד כוכבים והעבד והשליח והאשה
ה)וסמיכה שירי מצוה ו)על הראש בב' ידים
ז)ובמקום שסומכין שוחטין ד)ח)ותכף לסמיכה
שחיטה: **גמ'** ט)בשלמא חרש שוטה וקטן
דלאו בני דעה נינהו עובד כוכבים נמי
ג) י)בני ישראל סומכין י)ז)ואין עובדי כוכבים
סומכין אלא סומא מאי טעמא לא רב חסדא
ורב יצחק בר אבדימי חד אמר אתיא
סמיכה סמיכה מזקני ז) עדה וחד אמר אתיא
סמיכה סמיכה מעולת ראייה ולמאן ח) דאמר
מעולת ראייה מ"ט לא יליף מן זקני עדה
דנין

קראי למה לי. פי' בקונטרס דתלת קרבנו כתיבי בשלמים בויקרא ואם מן הצאן קרבנו אם כבש הוא מקריב קרבנו וסמך ידו על ראש קרבנו וכ"כ משמע דמקרבנו דעז קאי והתם לא כתיבי אלא תרי ואם עז קרבנו והקריב ממנו קרבנו וסמך ידו על ראשו משיב כמו קרבנו: **תחלת** הקדש **מסוף הקדש.** תמורה מסמיכה ובגזיר בפרק בית שמאי (דף לא.) משיב לתמורה סוף הקדש אבל הכא לגבי סמיכה משיב תחלת הקדש ואית ספרים דגרסי הכא איפכא ובפ' הזהב (ב"מ נה.) נמי קרי תמורה סוף הקדש לגבי חילול: **קרבנו ולא קרבן עובד כוכבים.** הא דדרשינן בפרק כל המנחות באות מלה (לעיל סא.): בני ישראל סומכין ואין העובדי כוכבים סומכין פירשתי שם(ג): **לרבות** כל **בעלי קרבן לסמיכה לית ליה.** (ג)פי' בקונ' אחד סומך על ידי כולן ודרש תמורה (דף ב.) פירש בקונט' דלא סמכי כלל ויש ספרים שכתוב שם מ"ט דלא מייתר קרבן דידהו משמע כפירושו אבל קשה דלקמן (ד)אמרי' קרבנו לרבות כל בעלי סמיכה שיכול ומה תעופה שנתרבתה בשחוטין מתמעטה (ט)במחוברין סמיכה אלא נתרבתה בשחוטין אין דין שתתמעט (ט)במחוברין משמע דאי לאו קרא הוה אמינא דהוי כתעופה דאחד מניף על ידי כולן וכאן נמי אחד סומך על ידי כולן: **מיבעי** ליה לרבות את האשה. תימה דבפרק אין מעמידין (ע"ז כז.) אמעיטן ליה לר' יהודה גבי המול יעמוד דברה תורה בלשון בני אדם ושמא במקום שהפסוק מוכיח לא אמרינן(ט): **לפי** שכל הענין כולו אינו מדבר אלא בלשון זכר. בכמה מקומות בעי קרא למעט אשה כגון בני ישראל סומכין ואין בנות ישראל סומכות(ז) וכן (סוטה דף כג:) בגיבתו ולא בגיבתה אע"פ שכל הענין אינו מדבר כולו אלא בלשון זכר משום דהשווה הכתוב אשה לאיש לכל עונשים שבתורה (קדושין דף לה.) אלא הכא היינו טעמא דתמורה דרים תמורה (דף ב:) מהו דתימא הני מילי עונש דשוה בין באיש בין בגיבור אבל הכא כיון דעונש שאינו שוה בכל הוא דתנן אין הגיבור והשותפין עושין תמורה אשה נמי כי עברה לא תילקי קמ"ל וא"ת ולמה ליה למימר שכל הענין כולו הוה ליה למימר לפי שיש לנו ללמוד תחלת הקדש מסוף הקדש דכי היכי דאינה סומכת אינה ממירה ועוד קשה דיליף סוף הקדש כגון שחיטה מתחלת הקדש כגון סמיכה ונגעי שחיטה בבעלים ומיהו בזה י"ל דלאמר בהקומץ רבה (לעיל יט.) דגלי רחמנא בפרו של אהרן ושחט את פר החטאת אשר לו מכלל דבעלמא לא בעינן בעלים ועוד קשה הא דתנן ברים תמורה (דף ז:) דאין כהנים ממירין בבכור משום דכתיב הוא ותמורתו יהיה קדש היכן קדושה חלה בבית בעלים אף תמורה בבית בעלים תיפוק ליה דילפינן תחלת הקדש מסוף הקדש דבעי התם בתמורה (דף ב:) עובד כוכבים מהו שימיר נילף מסמיכה דאין עובד כוכבים סומך ויש לומר דדווקא גבי יורש גמרי מהדדי דאי משיב קרבנו לגבי האי משיב נמי לגבי האי אבל בעלמא לא ילפי מהדדי כלל: **ורבי** יהודה **ואם לא דריש.** הא דבעלמא דרים ר' יהודה וי"ו פירשתי בסוף התכלת (לעיל נא: ד"ה וי"ו): **הכל סומכין.** ברים ערכין (דף ב.) אמרי' הכל לאיתויי יורש ותימה הא תנא ליה רישא וכמו כן קשה מהכל ממירין דאמרי' התם ברים תמורה (דף ב.) דהכל לאיתויי יורש ולא כרבי יהודה וממתני' דלעיל שמעינן לה דאוקימנא דלא כר' יהודה וי"ל דאורחיה דתנא הכי כיון דלא מייתר ליה בנא בכך רגיל לשנות תיבה אחת אגב אורחיה אע"ג דתני לה בהדיא בשאר דוכתי דלאשכחן בכתובות בפ' נערה (דף מח: ושם) דתנן לעולם היא בראשון האב כו' מפרש בגמ' מאי לעולם לאפוקי ממשנה ראשונה אע"ג דמשנה ראשונה ואחרונה תנן בפרק אע"פ (שם מז.) וכן ברים יבמות (דף ג.) תנן פוטרות משום דאי תנא אוסרת ה"א אוסרת ליבם אבל מיתן אלא אע"ג דהא מילתא שמעינן מכמה מתני' דאפי' חליצה לא בעי כדקתני (שם דף ב.) כל היכולה למאן ולא מיאנה צרתה חולצת ולא מתיבמת אלמא דאיתן אפי' חליצה לא בעו עוד תנן (שם דף יג:) חלצו בית הלל מכשירין ואי בעיא חליצה אפי' מדרבנן היו פוסלין כדאשכחן ברים החולץ (שם לו:) גבי מת בתוך שלשים ועמדה ונתקדשה דאם אשת כהן היינה חולצת שלא תיפסל לו וברים ברכות (דף ב. ושם) נמי אמרינן מילתא אגב אורחיה קמ"ל הערב שמשו אוכל בתרומה אע"פ שהיא משנה במסכת נגעים (פי"ד מ"ג)(ח): **רב חסדא ורבי יצחק בר אבדימי.** כאן ולקמן בפרק שתי הלחם (דף נח.) משמע שהיה חברו של רב חסדא והוא היה רבו

מסורת הש"ס

גמ' (ט) תמורה ב. ערכין ב. כל הסוגיא) **ג)** [תמורה ב: ע"ש] **ג)** ערכין ב. [חולין ב: ע"ש] **ד)** [ברכות מב. בילה כ. זבחים לג.] **ה)** [מגיגה ב: וש"נ] **ו)** [עי' תוס' סוכה כח: ד"ה לרבות ותוס' סנהדרין פו. ד"ה בנין] **ז)** [קדושין לו.] **רש"י ח)** נ"ל שאה **ט)** ע"כ שייך לעמוד הקודם **י)** נ"ל ואתני נ"ל **רש"י כת"י יא)** אולי נ"ל דמה סוף כו' הס"ד ומה"ד לרבות כל בעלי קרבן לסמיכה ליה ליה. דקסבר כו'. **תוס' יב)** [ד"ה מלינו ע"ש] **יג)** כן פירש רש"י ברש ערכין ונקמן בגמרא ריש דף לד **יד)** [דף לד.] **טו)** נ"ל בחומרין נ"ק **טז)** [ועי' היטב תוס' סוטה כד. ד"ה וכי יונתן ותוס' לעיל יז: ד"ה מאי המלכן] **יז)** [וע"ע תוס' זבחים כח. ד"ה א"ש]

הגהות הב"ח

(א) **גמרא** א"ל לא צריכא מתניתין מני:
(ב) **רש"י** ד"ה איכא וכו' ולמה לי קלאי ומשני ודאי כנ"ל והד"ה:
(ג) **ד"ה** כל בעלי וכו' עליו הס"ד ואח"כ מ"ה אמר ליה ר' חנניה איפכאי:

הגהות

רש"י ד"ה קרבנו. דתלת **קרבנו כתיבי בעניינא דשלמים.** הס"ד והשאר נמחק נראה לי:
(חק נתן)
תוס' ד"ה מיבעי ליה. ושמא במקום שהפסוק מוכיח אמרינן. כנ"ל נ"ל ונמחק מיבת לא:
(חק נתן)

תורה אור

גמ' א) לֹא יַחֲלִיפֶנּוּ וְלֹא יָמִיר אֹתוֹ טוֹב בָּרַע אוֹ רַע בַּטּוֹב וְאִם הָמֵר יָמִיר בְּהֵמָה בְּבְהֵמָה וְהָיָה הוּא וּתְמוּרָתוֹ יִהְיֶה קֹדֶשׁ:
(ויקרא כז, י)
ב) דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אָדָם כִּי יַקְרִיב מִכֶּם קָרְבָּן לַיְיָ מִן הַבְּהֵמָה מִן הַבָּקָר וּמִן הַצֹּאן תַּקְרִיבוּ אֶת קָרְבַּנְכֶם:
(ויקרא א, ב)
וְסָמַךְ יָדוֹ עַל רֹאשׁ הָעֹלָה וְנִרְצָה לוֹ לְכַפֵּר עָלָיו:
(ויקרא א, ד)
רש"י ג) עַל חַלַּת לֶחֶם חָמֵץ יַקְרִיב קָרְבָּנוֹ עַל זֶבַח תּוֹדַת שְׁלָמָיו:
(ויקרא ז, יג)
וּבְשַׂר זֶבַח תּוֹדַת שְׁלָמָיו בְּיוֹם קָרְבָּנוֹ יֵאָכֵל לֹא יַנִּיחַ מִמֶּנּוּ עַד בֹּקֶר:
(ויקרא ז, טו)
וְאִם נֶדֶר אוֹ נְדָבָה זֶבַח קָרְבָּנוֹ בְּיוֹם הַקְרִיבוֹ אֶת זִבְחוֹ יֵאָכֵל וּמִמָּחֳרָת וְהַנּוֹתָר מִמֶּנּוּ יֵאָכֵל:
(ויקרא ז, טז)

מסכת מכשירין
פרק ב' המשך משנה ח'
מָצָא בָהּ פַּת, הוֹלְכִין אַחַר רֹב הַנַּחְתּוֹמִין. וְאִם הָיְתָה פַּת עֲפָה, הוֹלְכִים אַחַר רֹב אוֹכְלֵי פַּת עֲפָה. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, אִם הָיְתָה פַּת קִבָּר, הוֹלְכִין אַחַר רֹב אוֹכְלֵי פַּת קִבָּר:

עין משפט נר מצוה

מז א מיי' פ"ג מהל' מעה"ק הלכה ה:
מח ב מיי' שם פ"ש הלכה טו:
מט ג מיי' פ"ש מהל' תמורה הלכה ז:
נ ד מיי' פ"ג מהלכות מעה"ק הלכה ח:
נא ה מיי' שם הל' יב:
נב ו מיי' שם הל' יג:
נג ז ח מיי' שם הל' יב:

פניני רש"י

מסוף הקדש. סמיכה שהוא סמוך לשחיטה:
(ערכין ב.)
מסוף הקדש. ...ולי קשיא והא קרי לה לתמורה סוף הקדש במסכת מזיר (דף לא.) משום דלא פליגי התם בסמיכה כלל והויא לה תמורה סוף הקדש לגבי קרבן שהמירו בו לאותו קרבן הוי לשאון ומילופין הוי שמי אבל הכא דקא משמעינן בסמיכה הויא לה תמורה תחילת הקדש לגבי סמיכה שהיא לבסוף מיקף לשחיטה:
(תמורה ב.)
לרבות כל בעלי קרבן. שאם נשתתפו ב' או ג' על קרבן אחד קריינא אבל חד וחד קרבנו וכולן סומכין בו:
(תמורה ב. ד"ה בעלי מוכרין)

רבינו גרשום

קראי למה לי. דתלתא קרבנו כתיבי: לרבות כל בעלי קרבן. כל שיש להן חלק לסמיכה: א"ל איפכא. כלומר אהפך כדי שלא תקשי לי המשנה: א"ל רבא לא צריכת דתתני' ר' יהודה היא: יליף תחלת הקדש כשמימר היינו כמקדישו תחלה מסוף הקדש סמיכה דסמיכה בשעת שחיטה היא שעה שמבערו מן העולם: יורש אינו סומך כדקאמרת קרבנו ולא של אביו: עכו"מ וחברו מחד קרא נפיק דזה וזה אינו שלו: אינו מדבר אלא בלשון זכר דכתיב ולא יחליפנו ולא כתיב ולא תחליפנו: אתיא סמיכה סמיכה מזקני העדה. והם מנוקים מכל מום:

שיטה מקובצת

א) ליה איפכא ראות ר' נמחק: **ב)** תיבת מני נמחק: **ג)** בני ישראל. עיין תוס' לעיל (דף סא ע"ש): **ד)** מזקני העדה: **ה)** דיליף מעולת ותיבה דאמר נמחק: **ו)** קרבנו ששה קרבנו כתיב בעניינא: **ז)** עובד כוכבים **ח)** לרבות כל בעלי קרבן דסמיכה בבעלים בענין וכל מי שיש לו כו': **ט)** מה"ד אמר ליה רב חנניה איפכא: **ע)** איננו שלו:

א) אולי נ"ל הס"ד ומה"ד לרבות כו'.